

Hotărârea

Senatului Universității Pedagogice de Stat "Ion Creangă" din 22 decembrie 2015 cu privire la
Activitatea științifică în cadrul proiectelor instituționale în a. 2015

Analizând rapoartele de activitate în a. 2015 ale coordonatorilor Temelor Instituționale de cercetare, precum și raportul generalizat a prorectorului pentru știință, Senatul Universității constată:

În a. 2015 activitatea de cercetare științifică a fost efectuată în cadrul a 8 Teme Instituționale (6 teme în cadrul Secției de științe sociale și economice și 2 teme în cadrul Secției de științe umanistice și arte), obținute prin concursul proiectelor de cercetare desfășurat de Academia de Științe în a. 2014. În activitatea de investigare științifică au participat 57 de cercetători științifici per 19,5 unități. Personalul științific a fost constituit din 5 doctori habilitați, 33 doctori în științe, 19 cercetători fără grad, dintre care 11 tineri cercetători.

În perioada de raport au fost esențial analizate, generalizate și sistematizate rezultatele activității de cercetare, vizând diversitatea de aspecte teoretico-metodologice.

SECȚIA DE ȘTIINȚE SOCIALE ȘI ECONOMICE: Direcția 18.06 Patrimoniul național și dezvoltarea societății.

Sectorul de Psihologie:

Tema 15.817.06.21A *Formarea inițială și continuă a psihologilor în domeniul protecției copilului față de violență, dr., Otilia STAMATIN*

Tema 15.817.06.14F *Incluziunea educațională și socială a tinerilor cu dizabilități în învățământul superior, dr. habilitat, Aurelia RACU*

Tema 15.817.06.20A *Modele interdisciplinare de resocializare a minorilor delicvenți, dr., Maria VÎRLAN*

În cadrul a 3 teme, sectorul de Psihologie (7 unități de cercetător):

Au fost: identificate particularitățile realizării și protecției drepturilor persoanelor cu dizabilități în Republica Moldova, cu **evidențierea** problemelor existente (contradicții, lacune etc.); **constatate** bariere de ordin social și educațional întâlnite de către tinerii cu dizabilități la universități; **stabilite** dificultățile cu care se confruntă corpul profesoral privind specificul psihopedagogic al tinerilor cu dizabilități; **constatate** dificultățile în elaborarea unor programe individualizate, a planului de învățământ, evaluarea studentului cu dizabilități; **formate** competente voluntarilor – studenți și masteranzi prin intermediul activităților practice pentru participarea la promovarea școlii incluzive în baza principiilor științifice; **valorificate** rezultatele cercetării prin argumentarea, identificarea și organizarea unui program de studii de master: Psihopedagogia școlii inclusive; **evidențiate și comparate** datele catamnestice privind incluziunea socioprofesională a tinerilor absolvenți cu dizabilități; **elaborate** propuneri de profil ocupațional: agentul de mediere a incluziunii profesionale a tinerilor cu dizabilități (nivelul de intervenție, funcțiile agentului de mediere, relații cu beneficiarul și cu familia acestora, relația cu piața muncii/ cu angajatorul, în relația cu APL și APC, responsabilități etc.).

Au fost: descrise direcțiile de formare eficientă a specialiștilor-psihologi în domeniul protecției copilului față de violență, a factorilor, condițiilor de formare eficientă a specialiștilor-psihologi în domeniul protecției copilului față de violență; **elaborate** modele de formare inițială și continuă a psihologilor în domeniul protecției copilului față de violență; **stabilit** profilului psihologic (particularităților individuale, competențelor (cunoștințelor, abilităților) al specialiștilor psihologi, necesare activității în domeniul protecției copilului față de violență; **elaborată** metodologia experimentului de constatare; **selectate, adaptate, elaborate** metodele, tehnicile, procedeele în domeniul cercetării factorilor și condițiilor formării specialiștilor-psihologi în domeniul protecției copilului față de violență; **evidențiate** bunele practici privind implicarea specialiștilor psihologi în combaterea violenței în sistemul educațional din România, Ucraina, Belarus, UE.

Au fost: studiate particularitățile dezvoltării intelectuale, sferei emoțional – volitive, imaginii de sine a minorilor delincvenți; **conturat** profilul personalității minorului delincvent; **evidențiate** aspectele relațional – sociale ale minorului delincvent: relațiile cu membrii familiei, relațiile interpersonale în colectivul de semeni, relațiile în anturajul social; **studiate** particularitățile de comunicare ale actorilor și **s-a evidențiat** specificul rețelei sociale ale minorilor delincvenți; **stabilite** stilurile educative din familiile de unde provin minorii delincvenți, tipurile de socializare prezente la minorii delincvenți, climatul emoțional din familiile de unde provin minorii delincvenți, abilitățile sociale ale minorilor delincvenți; **reliefate** modelele educaționale prezente în familiile minorilor delincvenți; **elaborat** profilul psihosocial al minorului din grupul de risc, profilul psihosocial al minorilor condamnați la măsuri educative de pedeapsă, profilul psihosocial al minorilor eliberați din locurile de detenție.

Sectorul de Pedagogie

Tema 15.817.06.15F *Formarea cadrelor didactice pentru cercetarea și renovarea paradigmei educației contemporane, dr. habilitat, Maia BOROZAN*

Tema 15.817.06.18F *Dezvoltarea curriculară a cursurilor opționale pe aria limbă și comunicare în gimnaziu și liceu, dr., Tatiana CARTALEANU*

Tema 15.817.06.19A *Dezvoltarea competențelor profesionale a cadrelor didactice și manageriale preuniversitare în tehnologia e-Educație de formare continuă, dr., Valentina COJOCARU*

În cadrul a 3 teme, sectorul de Pedagogie (6,5 unități de cercetător):

A fost: examinată noua viziune a Ministerului Educației cu privire la metodologia elaborării și aprobării produselor curriculare pentru cursurile din categoria „opționale” a planului-cadru; **elaborat** un chestionar pentru profesori (rezultat: profesorii nu au pregătirea necesară pentru a elabora curriculumul și suportul didactic necesar); **elaborat** un chestionar pentru elevii de gimnaziu și liceu, localități rurale și urbane (rezultat: elevii nu au pregătirea necesară pentru a lua decizii întemeiate în raport cu oferta de opționale posibile, dar că își doresc o varietate mult mai mare de cursuri decât li se propun la moment); **propuse și aprobate de** Consiliul Național pentru Curriculum și Evaluare 2 documente curriculare (unul dintre acestea, *Citind, învăț să fiu*, se află în topul preferințelor profesorilor în anul de studii 2015-2016);

A fost: diagnosticată situația în domeniul TIC cu **identificarea** problemelor și soluțiilor posibile din perspectiva formării continue a cadrelor didactice și manageriale prin e-learning și a integrării TIC în procesul educațional; **creată** Platforma Moodle - Formare continuă în aspect conceptual, structural, metodologic și praxiologic; pregătiți formatori centrali și locali pentru conceptualizarea și înțelegerea scopului, obiectivelor, conținutului activității în cadrul Proiectului de utilizare a Moodle-Formare continuă; **elaborată** *Concepția dezvoltării competențelor didactice prin e-learning*; **elaborat** *Programul de formare continuă prin e-learning a managerilor în educație* și aplicarea cu titlu de experiment; **determinată** metodologia de elaborare a softurilor educaționale și elaborarea unor modele; **fundament praxiologic** sistemului e-Educație de formare continuă a cadrelor didactice și manageriale preuniversitare din perspectiva dezvoltării competențelor profesionale care este un deziderat și se încorporează perfect în prevederile Codului Educației și a Strategiei dezvoltării învățământului „Educația-2020”.

A fost: determinat sistemul conceptelor operaționale pentru *Glosarul de termeni fundamentali ai Pedagogiei culturii emoționale*; **elaborat** și publicat *Modelul teoretic al toleranței pedagogice*; **elaborat** *Conceptul de educație pentru toleranță*; **elaborat și publicat** Modelul conceptual de formare inițială a cadrelor didactice prin tehnologii informaționale și comunicaționale; **stabilite și publicate** elementele structurale ale competenței de management al stresului profesional al cadrelor didactice; **elucidată** metodologia adaptării socio-profesională a studenților pedagogi; **elaborat și publicat** *Modelul conceptual al educației pentru dezvoltare emoțională și sănătate mintală*; **elaborat și publicat** *Modelul conceptual al educației pentru dezvoltare emoțională și sănătate mintală*.

SECȚIA DE ȘTIINȚE UMANISTICE ȘI ARTE: Direcția 16.06 - Patrimoniul național și dezvoltarea societății

Sectorul Istorie:

TEMA 15.817.06.16 F „Politică și societate în Țara Moldovei și Basarabia în context european”, *dr., Silvia CHICU*

TEMA 15.817.06.17 F „Patrimoniul cultural național și universal în sistemul educațional”, *dr., Valentina URSU*

În cadrul a 2 teme, sectorul de Istorie (6 unități de cercetător):

A fost: examinată activitatea elitei politice din Țara Moldovei în sec. al XVI-lea; **analizate** raporturile dintre domn și înalții demnitari prin prisma unor politici de compromis și de confruntare; **identificat** impactul conflictelor elitare asupra situației politice externe a Țării Moldovei; **analizată** funcționarea limbii române în prima jumătate a secolului al XIX-lea în Basarabia; **identificate** cerințele nobilimii, privind îmbunătățirea sistemului de învățământ, considerând că studierea limbii române ar fi condiția principală în ridicarea nivelului de cultură a populației; **stabilită** atitudinea dușmănoasă a autorităților imperiale față de orice manifestare a spiritului național din partea elitelor basarabene; **analizate** schimbările demografice din Basarabia, în baza izvoarelor de arhivă; **stabilite** cauzele mortalității populației; **elaborată** o clasificare a cauzelor de deces, studiu de caz slobozia Bolohanului, jud. Orhei; **analizată** istoriografia problemei elitei intelectuale din Basarabia; **identificat** rolul nobilei basarabene Mariei Racikovski-Tarkovski în procesul de coagulare a elementelor elitare; **stabilite** trăsăturile elitei intelectuale din Basarabia din a II jumătate a sec. al XIX-lea; **determinat** rolul lui Mihai Viteazul în protejarea bisericii ortodoxe, evidențiind aportul lui Mihai Viteazul la întărirea bisericii ortodoxe din Țara Moldovei; **stabilită** importanța susținerii de către Țara Moldovei a Bisericii Ortodoxe din Transilvania, Athos, Orientul Apropiat și Regatul Polon; **analizată** politica imperială rusă în domeniul administrației din Basarabia, în baza

documentelor normative editate cât și în conformitate cu actele emise în cancelaria imperială rusă; **determinată** politica țaristă față de elitele naționale din Basarabia; **identificată** implicarea autorităților imperiale din Basarabia în zădărnicierea inițiativei intelectualilor basarabeni Gonata, Străjescu și Hășdeu de a participa la lucrările Academiei Române.

A fost: continuată activitatea de colectare a documentelor și materialelor cu privire la patrimoniul cultural al Republicii Moldova; au fost culese noi documente și materiale din fondurile arhivelor de stat ale Republicii Moldova și articole din presa timpului; **analizate** manualele de Istorie pentru treapta învățământului gimnazial la capitolul *Patrimoniu material și imaterial național și universal*; **identificate** realizările, problemele și dificultățile în predarea-învățarea și evaluarea patrimoniului cultural în sistemul învățământului gimnazial; **examinată** problema cunoașterii de către elevii din învățământul gimnazial a obiectelor patrimoniului cultural național și local, a contribuției unor personalități artistice în evoluția societății contemporane; **argumentată** importanța studierii în învățământul preuniversitar și universitar a patrimoniului național și universal și a fost motivată necesitatea includerii cursului "*Istoria culturii naționale și universale*" în grila disciplinelor de studii la facultățile pedagogice pentru formarea viitoarelor cadre didactice ce cunosc și apreciază valorile culturale naționale și universale; **prezentate** unele rezultate ale cercetărilor în cadrul mesei rotunde *«Patrimoniul cultural în sistemul educațional: între teorie și practică»*, organizată de membrii grupului de lucru cu participarea profesorilor de istorie din țară; **publicată** Culegerea *Cultura Moldovei Sovietice în documente și materiale, 1944-1991*. Ediția a II-a.

În rezultatul analizei rapoartelor s-a constatat că în anul 2015 cele 19,5 unități de cercetător au realizat ca produs 164 publicații:

- Monografii 3
- Capitole monografii 2
- Lucrări didactice 7
- Articole în reviste categoria B/C 1/25
- Articole în reviste internaționale 9
- Articole în culegeri naționale 98
- Articole în culegeri în străinătate 16
- Teze cumincări internaționale/naționale 2/1
- Conferințe științifice internaționale/naționale organizate 4
- Participări în emisiuni TV, Radio: 73

La **studii doctorale** sunt 169 de persoane și 4 persoane la studii postdoctorale, 87 de doctoranzi beneficiază de conducerea științifică realizată de cercetătorii încadrați în temele instituționale de cercetare.

În anul 2015 au fost susținute 12 teze: 5 – de doctor în psihologie; 7 – de doctor în științe pedagogice.

Alocații financiare:

De la bugetul de stat au fost alocate 866,2 mii lei (salarizarea) și cofinanțarea din partea Universității a constituit 334,7 lei.

În același timp menționăm că activitatea de cercetare în cadrul temelor instituționale a fost finanțată de la bugetul de stat doar la articolul salarizare. Finanțarea în scadență a temelor instituționale a condus la probleme în editarea lucrărilor științifice, în organizarea și desfășurarea manifestărilor științifice naționale și internaționale de amploare, deplasări științifice la centre universitare și de cercetare din străinătate. Aceste articole au fost finanțate din sursele Universității.

În baza celor expuse, Senatul Universității decide:

1. A aproba rapoartele pe Temele Instituționale în anul 2015.
2. A aproba Raportul privind activitatea științifică a Universității pe temele instituționale în anul 2015 prezentat de prorectorul pentru activitatea științifică, relații internaționale și integrare europeană, dr. hab., prof. univ., Igor RACU

Președinte al Senatului

Chicuş N., dr., prof. univ.

Secretar științific al Senatului

Garștea N., dr., conf. univ.